

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W ŁODZI
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99,
tel.: (+48) 42 631 78 92, fax: (+48) 42 6301783
Regon 004343702, NIP 725-14-04-997

kopia z sygnatury 11/12

Za zwrotnym
potwierdzeniem odbioru

Łódź, dnia 30.11.2022 r.

WUOZ-ZA.5152.485.2022.WR.NK.KBL.RRM

Zarząd Dróg Powiatowych
w Tomaszowie Mazowieckim
ul. Św. Antoniego 41
97-200 Tomaszów Mazowiecki
Pan Paweł Łaskiewicz
PL Projekt Biuro Projektowe
Justyna Łaskiewicz
ul. Główna 139
97-318 Czarnocin

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków (dalej ŁWKZ) na podstawie art. 11d ust. 1 pkt 8 lit. f ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 176; dalej u.s.z.p.r.i.z.d.p.), w nawiązaniu do pisma z 29.09.2022 r. (data wpływu 05.10.2022 r.) po zapoznaniu się z przedłożonym do uzgodnienia projektem pozytywnie opiniuje inwestycję pn. „Rozbudowa DP nr 4302E na odcinku od węzła Wólka Jagielczyńska DK S8 do miejscowości Krzemienica”, gm. Czerniewice, pow. tomaszowski, woj. łódzkie pod warunkiem przeprowadzenia badań w formie nadzoru archeologicznego na:

1. dz. nr ew. 98 na wysokości dz. nr ew. 327, obręb Krzemienica, gm. Czerniewice. Przedmiotowe prace zaplanowane zostały w sąsiedztwie XVI – wiecznego kościoła pw. św. Jakuba Apostoła, wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 24.05.1947 r. pod numerem 261 oraz w sąsiedztwie kościelnego ogrodzenia z kaplicami, ujętego w ewidencji zabytków. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Rady Gminy Czerniewice nr LIII/291/22 z 27.07.2022 r. realizacje działań inwestycyjnych na tym obszarze podlegają nadzorowi konserwatorskiemu na warunkach określonych w przepisach szczególnych. Jednocześnie w związku z przebiegiem projektowanej drogi w bezpośrednim sąsiedztwie wskazanego wyżej kościoła parafialnego p.w. św. Jakuba Apostoła w Krzemienicy, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości województwa łódzkiego oraz cmentarza przykościelnego, ujętego w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, ustala się następujące warunki prowadzenia inwestycji:
 - zakaz naruszania ogrodzenia zabytkowego cmentarza,
 - zakaz prowadzenia wykopów w odległości mniejszej niż 0,5 m od ogrodzenia cmentarza,
 - niezwłocznego zawiadomienia Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu działań;
 - podjęcia innych działań, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99,
tel.: (+48) 42 6317892, fax: (+48) 42 6301783
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<http://www.wuoz-lodz.pl/bip/>
ePUAP: /WUOZ-Lodz/Skrytka

Administratorem danych osobowych jest
Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji
czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia
przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz-lodz.pl
w zakładce ochrona danych osobowych lub pod numerem telefonu /(+48) 42 6317892,

2. dz. nr ew. 23/6, obręb Lipie, gm. Czerniewice (od dz. nr ew. 46/2 do dz. nr ew. 54/2), na dz. nr ew. 54/2, obręb Krzemienica, gm. Czerniewice, na dz. nr ew. 98, obręb Krzemienica, gm. Czerniewice (od dz. nr ew. 54/2 do dz. nr ew. 221) oraz na dz. nr ew. 221, obręb Krzemienica, gm. Czerniewice (do końca dz. nr ew. 227/1). Wskazany do objęcia nadzorem archeologicznym odcinek położony jest w obrębie historycznego układu przestrzennego miejscowości Krzemienica, który wykształcił się samoistnie bądź też został wytyczony przy założeniu miejscowości w XVI w.
3. dz. nr ew. 41, obręb Lipie oraz dz. nr ew. 48, obręb Lipie ze względu na znajdujące się tam kapliczki przydrożne z 1635 roku, wpisane do rejestru zabytków ruchomych decyzją z dnia 26.02.1974 r. pod numerem rejestru 294. Podczas prowadzenia prac należy zachować szczególną ostrożność, tak, by nie doprowadzić do uszkodzenia obiektów. W przypadku ich naruszenia fakt ten należy niezwłocznie zgłosić do ŁWKZ. Jeśli droga przebiegać będzie w mniejszej odległości od kapliczek niż obecnie, obiekty należy translokować.

W przypadku konieczności translokowania kapliczek konieczne będzie albo uzyskanie pozwolenia ŁWKZ, albo – w związku z art. 11d ust.3 u.s.z.p.r.i.z.d.p. – uzyskanie dodatkowej opinii ŁWKZ na podstawie art. 11d ust. 1 pkt 8 lit. f. Do wniosku o taką opinię będzie należało załączyć program planowanych prac tj. wskazanie na mapie starej oraz docelowej lokalizacji obiektu, opisy działań zabezpieczających obiekt na czas przenoszenia oraz metody translokacji. Przywołane działania będą mogły odbyć się wyłącznie pod nadzorem dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki.

Uwzględniając powyższe wskazać należy, iż ochronie na opisanych terenach podlegają znajdujące się tam nawarstwienia. Ochrona obejmuje zarówno substancję zabytkową w postaci tychże warstw, jak i ruchome zabytki archeologiczne w postaci np. ceramiki czy też przedmiotów codziennego użytku. Tym samym prace ziemne należy prowadzić przy stałej obecności archeologa, który będzie w stanie rozpoznać ewentualne zabytki i nawarstwienia kulturowe i odpowiednio je zabezpieczyć do dalszych badań. **Nadzór archeologiczny jest prowadzony do momentu zarejestrowania substancji zabytkowej. W przypadku natrafienia na nią, należy wstrzymać prace i zawiadomić o tym fakcie ŁWKZ.**

Na pozostałym obszarze inwestycji Inwestora obowiązuje przepis art. 32 ust. 1 u.o.z.o.z. kto w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkryje przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot i miejsce jego odkrycia oraz niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków., a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (prezydenta, burmistrza miasta). Zgodnie z art. 32 ust. 2 u.o.z.o.z. wójt (prezydent, burmistrz miasta) jest obowiązany niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie do 3 dni, przekazać wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków przyjęte zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3. Zgodnie z art. 115 u.o.z.o.z., kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (prezydenta, burmistrza miasta) o odkryciu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, a także nie wstrzymał wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot i nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny.

Tym samym, zgodnie z art. 7 u.o.z.o.z. decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowią formę ochrony zabytków. Z kolei art. 19 ust. 1a tej ustawy oraz art. 11f ust. 1 u.s.z.p.r.i.z.d.p. stanowią, że decyzje te uwzględniają warunki wynikające z potrzeb ochrony zabytków. Na podstawie art. 31 ust. 1a i 2 u.o.z.o.z. osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki objęte ochroną

konserwatorską, jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji w niezbędnym zakresie.

Badania archeologiczne w formie nadzorów można przeprowadzić po uzyskaniu pozwolenia ŁWKZ w Łodzi (wzór wniosku jest dostępny na stronie http://www.wuoz-lodz.pl/Stanowisko_ds_zabytkow_archeologicznych,14,34) lub zgodnie z art. 11 d ust. 3 u.s.z.p.r.i.z.d.p., spełniając następujące warunki:

- badania archeologiczne muszą być prowadzone zgodnie ze „Standardami badań archeologicznych. Cz. 2. Badania inwazyjne lądowe” opracowanymi przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w 2019 r. i ogłoszonymi przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego pismem Generalnego Konserwatora Zabytków znak DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ z dnia 8 stycznia 2020 r.
- badaniami archeologicznymi musi kierować osoba posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art. 37e ust. 1 u.o.z.o.z.;
- należy przekazać ŁWKZ imię nazwisko i adres osoby kierującej badaniami, wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie przez tę osobę kwalifikacji, o których mowa w art. 37e ust. 1 u.o.z.o.z. oraz jej oświadczeniem o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego wykonywania tych badań nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia badań archeologicznych;
- kierownika badań archeologicznych można zmienić, zawiadamiając o tej zmianie ŁWKZ nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia badań archeologicznych i załączając imię nazwisko i adres nowej osoby kierującej badaniami, wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie przez tę osobę kwalifikacji, o których mowa w art. 37e ust. 1 wyżej wymienionej ustawy oraz jej oświadczeniem o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego ich wykonywania;
- należy przekazać ŁWKZ dokument potwierdzający gotowość muzeum lub innej jednostki organizacyjnej do przyjęcia zabytków archeologicznych odkrytych w trakcie badań nie później niż w terminie 14 dni przed ich rozpoczęciem;
- należy przekazać ŁWKZ program badań archeologicznych w formie nadzoru wraz z załącznikiem graficznym nie później niż w terminie 14 dni przed ich rozpoczęciem;
- należy zawiadomić ŁWKZ o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu badań (zgłoszenia można dokonać drogą e-mail na adres sekretariat@wuoz-lodz.pl; pismem przewodnim podpisanym elektronicznie ePUAP; listem tradycyjnym; w piśmie należy wskazać wnioskodawcę, miejsce inwestycji, znak pozwolenia);
- należy niezwłocznie zawiadomić ŁWKZ o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia badań, w szczególności o fakcie natrafienia podczas pełnienia nadzoru archeologicznego na substancję zabytkową;
- należy niezwłocznie zawiadomić ŁWKZ o przerwach w badaniach archeologicznych, które mogą wpłynąć na zmianę programu tych badań;
- należy uporządkować teren po zakończeniu badań archeologicznych;
- należy prowadzić dokumentację przebiegu badań archeologicznych oraz opracować wyniki tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć i przekazać ją ŁWKZ w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tych badań;
- należy prowadzić inwentaryzację polową pozyskanych zabytków i ich dokumentację i przekazać ją ŁWKZ w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań archeologicznych;
- należy opracować sposób postępowania z zabytkiem po zakończeniu badań archeologicznych i przekazać go ŁWKZ w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych badań;
- należy opracować wyniki badań archeologicznych i przekazać je ŁWKZ w terminie 3 lat od dnia ich zakończenia;

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99,
tel.: (+48) 42 6317892, fax: (+48) 42 6301783
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<http://www.wuoz-lodz.pl/bip/>
ePUAP: WUOZ-Lodz/Skrytka

Administratorem danych osobowych jest
Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji
czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia
przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz-lodz.pl
w zakładce ochrona danych osobowych lub pod numerem telefonu /(+48) 42 6317892.

- należy w terminie 3 lat od dnia zakończenia badań archeologicznych przekazać zabytki ŁWKZ. Przekazanie nastąpi w siedzibie muzeum, które wyrazi zgodę na ich przyjęcie. ŁWKZ wyda następnie decyzję o przekazaniu zabytków w depozyt wspomnianej jednostce muzealnej.

ŁÓDŹSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Aleksandra Stępień

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Sprawę prowadzi:

Renata Raj-Majchrzak – Inspektor ds. Zabytków Archeologicznych, WUOZ w Łodzi

tel.: 42 635 80 11

e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99,
tel.: (+48) 42 6317892, fax: (+48) 42 6301783
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<http://www.wuoz-lodz.pl/bip/>
ePUAP:/WUOZ-Lodz/Skrytka

Administratorem danych osobowych jest
Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji
czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia
przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz-lodz.pl
w zakładce ochrona danych osobowych lub pod numerem telefonu /(+48) 42 6317892,